

Saksamaa föderaalteede kasutamise eest sõiduautodele ette nähtud teemaksukleebis on liidu õigusega vastuolus

Selline taristutasu on diskrimineeriv, sest selle majanduslikku koormust kannavad praktikas üksnes need omanikud ja juhid, kelle sõiduk on registreeritud muus liikmesriigis

2015. aastal alustas Saksamaa õigusliku raamistiku loomist tasu sisseviimiseks föderaalteede, sealhulgas kiirteede kasutamise eest sõiduautodega: „taristutasu“.

Selle tasuga soovib Saksamaa minna osaliselt üle maksupõhiselt rahastamiselt rahastamissüsteemile, mille aluseks on põhimõte, et kasutaja maksab ja põhimõte, et saastaja maksab. Taristutasust saadavat tulu kasutatakse täies ulatuses maanteetaristu rahastamiseks ja tasu summa arvutamisel võetakse aluseks sõiduki mootori töömaht, mootori liik ja heitgaasiklass.

Kõik Saksamaal registreeritud sõidukite omanikud peavad aastase teemaksukleebise eest maksuma taristutasu maksimumsummas 130 eurot. Välisriigis registreeritud sõidukite puhul peab (omanik või juht) tasu maksuma üksnes kiirteede kasutamisel. Võimalik on osta kümnepäevane teemaksukleebis (2,50 eurot kuni 25 eurot), kahekuuline teemaksukleebis (7 eurot kuni 50 eurot) või aastane teemaksukleebis (mitte rohkem kui 130 eurot).

Paralleelselt nägi Saksamaa ette, et alates taristutasu kogumisega alustamisest vabastatakse Saksamaal registreeritud sõidukite omanikud mootorsõidukimaksust summa ulatuses, mis vastab vähemalt sellele taristutasule, mida nad maksuma pidid.

Austria leiab, et koosmõju, mida omab taristutasu ja Saksamaal registreeritud sõidukite samaaegne maksuvabastus mootorsõidukimaksust ning taristutasu sisustamine ja kohaldamine on vastuolus liidu õigusega, nimelt kodakondsuse alusel diskrimineerimise keeluga.

Austria pöördus kõigepealt komisjoni poole, kes ei esitanud ette nähtud tähtaja jooksul põhjendatud arvamust, ning seejärel esitas Austria Euroopa Kohtule Saksamaa vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi.¹ Selles menetluses toetavad Austriat Madalmaad ning Saksamaad Taani.

Euroopa Kohus leiab tänases otsuses, et **taristutasu, millega kaasneb vabastus mootorsõidukimaksust, mida saavad kasutada Saksamaal registreeritud sõidukite omanikud, kujutab endast kaudset diskrimineerimist kodakondsuse alusel ning rikub kaupade vaba liikumise ja teenuste osutamise vabaduse põhimõtteid.**

Kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu kohta leidis Euroopa Kohus, et Saksamaal registreeritud sõidukite omanike vabastamine mootorsõidukimaksust kompenseerib täies ulatuses nende poolt tasutud taristutasu, mis tähendab, et taristutasu majanduslikku koormust kannavad *de facto* üksnes need omanikud ja juhid, kelle sõiduk on registreeritud muus liikmesriigis.

¹ Liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi esitamist teise liikmesriigi vastu tuleb ette väga harva. Käesolev hagi on seitsmes kokku kaheksast juhtumist Euroopa Kohtu ajaloos (vt kuue esimese hagi kohta pressiteade [nr 131/12](#); kaheksas hagi on menetluses: Sloveenia vs. Horvaatia, [C-457/18](#)).

Liikmesriikidel on tõepoolest võimalus muuta maanteetaristu rahastamise süsteemi, minnes maksupõhiselt rahastamiselt üle rahastamisele kõikide kasutajate poolt, kelle hulgas on ka seda taristut kasutavad muudes liikmesriikides registreeritud sõidukite omanikud ja juhid, nii et kõik kasutajad osalevad rahastamises õiglaselt ja proportsionaalselt. Sellise muudatuse puhul tuleb aga järgida liidu õigust ja eelkõige diskrimineerimiskeelu põhimõtet, mida ei ole käesoleval juhul tehtud.

Käesolevas asjas ei saa eelkõige nõustuda Saksamaa seisukohaga, et selles liikmesriigis registreeritud sõidukite omanike vabastamine mootorsõidukimaksust peegeldab üleminekut maanteetaristu rahastamise süsteemile kõikide kasutajate poolt, kohaldades põhimõtet, et kasutaja maksab ja põhimõtet, et saastaja maksab.

Nimelt ei ole Saksamaa esitanud ühtegi täpsustust föderalse taristu rahastamiseks mõeldud maksu tasumises osalemise ulatuse kohta ega ole tõendanud, et Saksamaal registreeritud sõidukite omanikele antud kompensatsioon, mis seisneb mootorsõidukimaksu vabastuses vähemalt tasumisele kuuluva taristutasu summa ulatuses, ei ületa seda osalust ja on seega adekvaatne.

Lisaks, mis puudutab Saksamaal registreeritud sõidukite omanikke, siis nemad peavad maksma aastast taristutasu ja neil ei ole võimalik valida lühema kestusega teemaksukleebist, kui see vastaks paremini nende poolt teede kasutamise sagedusele. Need tegurid, mis on seotud mootorsõidukimaksust vabastamisega vähemalt taristutasu summa ulatuses, näitavad, et üleminek põhimõttel, et kasutaja maksab ja põhimõttel, et saastaja maksab tuginevale rahastamissüsteemile puudutab tegelikkuses üksnes muudes liikmesriikides registreeritud sõidukite omanikke ja juhte, samas kui Saksamaal registreeritud sõidukite omanikele kohaldatakse jätkuvalt maksupõhise rahastamise põhimõtet.

Ka ei ole Saksamaa tõendanud, kuidas võiksid tuvastatud diskrimineerimist põhjendada keskkonnavalitsused või muud kaalutlused.

Mis puudutab kaupade vaba liikumist, siis selle kohta nentis Euroopa Kohus, et vaidlusalused riigisisised meetmed võivad takistada teistest liikmesriikidest pärit kaupade pääsu Saksamaa turule. Nimelt võib taristutasu, mida peavad tegelikkuses maksma üksnes neid kaupu vedavad sõidukid, tõsta veokulu ja seega ka nende kaupade hinda, mõjutades seeläbi nende konkurentsivõimet.

Mis puudutab teenuste osutamise vabadust, siis selle kohta nentis Euroopa Kohus, et vaidlusalused riigisisised meetmed võivad takistada muudest liikmesriikidest kui Saksamaalt pärit teenuste osutajate ja saajate pääsu Saksamaa turule. Nimelt võib taristutasu tulenevalt asjaolust, et vaidlusaluste riigisiseste meetmete hulka kuulub mootorsõidukimaksu vabastus, suurendada kas nende teenuste maksumust, mida osutavad need teenuste osutajad Saksamaal, või kulusid, mida tuleb kanda teenuste saajatel, kui nad tulevad sellesse liikmesriiki teenuste kasutamiseks.

Erinevalt Austria seisukohast leidis Euroopa Kohus aga, et diskrimineeriv ei ole taristutasu sisu ja kohaldamine. Selle all on mõeldud pistelisi kontrole, asjaomase sõidukiga edasisõidu võimalikku keelamist, taristutasu tagantjärele sissenõudmist, võimalikku trahvi määramist ja tagatise maksmist.

MÄRKUS: Liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi liikmesriigi vastu, kes ei täida liidu õigusest tulenevaid kohustusi, võivad esitada komisjon või teine liikmesriik. Kui Euroopa Kohus tuvastab rikkumise, peab asjassepuutuv liikmesriik täitma kohtuotsuse võimalikult kiiresti.

Kui komisjon leiab, et liikmesriik ei ole Euroopa Kohtu otsust täitnud, võib ta esitada uue hagi ja nõuda rahaliste sanktsioonide määramist. Kui komisjonile ei ole teatatud direktiivi ülevõtmise meetmetest, võib Euroopa Kohus komisjoni taotlusel määrata rahalised sanktsioonid juba esimeses kohtuotsuses.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Arvamuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu (+32) 2 2964106